

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici
hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent,
vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Antidotorvm Evangelicorvm D. Thomæ Stapletoni, S. Theol. Doctoris, & in
Academica Louaniensi S. Script. Professoris Regij, Pars Altera - In
Sacrosanctum Euangeliū secundūm Ioannem

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

13. Benedictus qui venit in nomine Domini.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39480

in Sacramento illa non valere disertè doceat. Sic enim scribit
in hunc locum. Quod se negat Christus cum discipulis semper
fore, ad genua præsentia referri debet cui carnis cultus & sum-
ptuosus honor conueniat. Nam quod Spiritus sui gratia & vir-
tute nobis adest, quod habitat in nobis, quod nos etiam carne &
sanguine suo pascit, nihil ad corporeos cultus. Hæc ille. Fate-
tur illam sui præsentiam à Christo hoc loco negaram non
obstat quo minus carne & sanguine suo nos pascat. Non
obstat ergo quo minus in illo venerabili Sacramento, in quo
solo nos ita pascit, sacramentali modo præsens sit, ut pascat.
Sic autem præsens quum sit, corporeo cultu & externa omni
veneratione Christum esse prosequendum, honorandum, ado-
randum (quod & Lutherani contra Caluinistas rectissimè
sentiunt) in Promptuario nostro Catholico ostendimus. *In festo va-*
nerabilis
Eucharis-
stia.

13. Benedictus qui venit in nomine Domine.

Admonet nos ipse Caluinus valere hunc locum contra Hæreticos omnes & pseudoministros verbi, qui nō ve-
niunt in nomine Domini, sed in nomine suo. *In nomine Do-*
nominis
mini venit (ait in hæc verba Caluinus) qui non temerè se in-
gerit, neque honorem falso usurpat, sed ritè vocatus Deum ha-
bet actionum suarum ducem & authorem. Competit elogium
hoc in omnes legitimos Dei ministros. Et paulò post. Iam quia
pseudopropheta superbè nomen Dei iactant, & fallaci hoc pre-
textu se vendicant, quum tamē diaboli impulsu ad perdendam
Ecclesiam ferantur, subaudienda est antithesis, ut Dominus eos
dissipet, ac in nihilum redigat. Probè sanè hæc omnia, & in ea-
put suum egregiè Caluinus disputavit. *Quis enim Caluinum*
Caluinus
ex seipso
refutatur.
misit ut Geneuae Dei nomine doceret, & pro legitimo Dei
ministro se venditaret? Cui Episcopo successit? Aut quis illi
Episcopus manus imposuit? Cuius ille cathedram, nisi vnius
Farelli, tenuit? Ipse Farellus cui successor? Nónne electo eo-
dem die & Episcopo ciuitatis illius, & Princepe loci legitimo
Sabaudiae duce, tam in cathedram Episcopalem Farellus se
ingessit, quam in loci principatū rebellis populus se intrusit?
Quām pulchre igitur Caluinus & seipsum & alios omnes
huius ætatis hæreticos, qui legitimam vocationem suam
haec tenus probare nunquam potuerunt, hac sua annotatione
maledictos, à Deo dissipandos, & in nihilum redigendos,
do

In festis S. docuit! Hauc enim antithesin subaudiri vult. Iam dudum in Andrea & Promptuario nostro Catholico luculenter ostendimus, hz. S. Marci, reticos horum temporū vocationem suam legitimam probare non posse; eorum missionem non nisi imaginariam esse; eos non intrasse per ostium, sed aliunde. Cur igitur hoc

*& fer. 3.
Pentec.*

loco crimen illud taxare & exaggerare voluit Caluinus, quo ipse maximè tenetur reus? An ut de illo minimè suspectus haberetur? Sanè hic textus nullam huiusmodi suspicandi materiam suppeditabat, qui ita propriè ad Christum pertinet, ut ad alium transferri nequeat. Clamabat enim populus: Benedictus qui venit in nomine Domini Rex Israël: quod sibi Calisto competit. Cæterū quia illa sententia ex Psalmo desumpta Regis Israël mentionem non facit, ideoque ad alios Prophetas, Pastores, Reges à Deo missos accommodati pœnit, Caluinus sibi usurpationis conscius, propter antedicta quam includi videbat, iuxta rudem illum, sed vetum velutum, Conscius ipse sibi de se putat omnia dici, ex aliorum accusatione hanc a se amoliri suspicionem voluit. Nec eo contentus, etiam in alios idem crimen contorquet. Addit enī

precedentibus verbis. Ita benedicere Christo non possumus, quin maledicamus Papam, & sacrilegè tyrannidi quam aduersus Christum erexit. Sua quidem anathemata, nō secus ac fulmina, magno impetu in nos vibrat, sed qua secure contemporari velut inanes ampullas licet. Ex aduerso autem Spiritus sanctus horribile anathema hic nobis dicit, quo usque ad ultimos inferos cum toto suo splendore & pompa mergatur. Hac Caluinus. Quis hic Caluinum disputare, & sacrum Dei Euangelium explicare, ac non potius rabulam aliquem indoctum ac bestiæ potum in medio foro debacchari existimet? Spiritus sanctus (inquit) horribile anathema hic nobis dicit, quo Papa ipsa ad ultimos inferos mergatur. Vbi vero aut in quibus vellet hoc horribile anathema continetur? In illis, inquit: Benedictus qui venit in nomine Domini. At quis non iudicaret bestiam potius & oprabilem benedictionem illa verba pronunciare? Sed subaudienda est (inquit) antithesis, pseudoprophetas omnes qui superbè iactant Dei nomen, à Domino dispergit in nihilum redigi. Esto: sit ita, demus hanc antithesin subaudiri, ne singula excludendo nimis in Caluinum rigide deamur. Quomodo Papa in hac antithesi includitur, quid ad eum hæc antithesis? Hic ut procedat Caluinus, dicitio, rursus subaudiendum est, Papam esse pseudoprophetam. Atqui non debemus tam liberales esse, ut hoc quaque

*Caluinī
maledi-
centia in
summum
Pōtiscem.*

illí concedamus. Postulamus igitur vt hoc doceat. Sed quid ab illo hoc præstari postules quod ille nunquam præstando erit? quod ille supponit semper, probat nunquam? quod hoc in loco ne vno quidem verbo ostendit? Qualis igitur ista Caluiní conclusio est, quām furiosa, quām absurdā, quām Spiritum consecutio sanctum id dictare affirmat, quod nec aperte dicitur, nec tacitè insinuatur, nec nisi ex duobus præsuppositis infertur; quorum vnum si des, causam nihil iuuat; alterum nec dari debet, nec probari potest? Itane vero, Papa pseudopropheta Papā non erit, quia Caluinus hoc præsupponit? Rogo igitur Caluinum esse pseudoprophetā & Caluinistas hodie omnes, quis iste Papa est quem pseudoprophetam vocant? Norunt hoc non personæ, sed officij nomen esse. Designent ergo in hoc officio quam personam intelligent. Si omnes qui eo officio functi sunt, ergo & ipsum diuum Petrum, omnisque eius in sede Romana successores, in hoc horribili anathemate, quo usque ad ultimos inferos mergantur, includere debent. Si eò usque insanire vetint, soli (opinor) insanient: nisi forte Turcam aliquem Mahometanum, aut paganum Barbarum, aut Iudæum insaniam suz comites nanciscantur. Si non omnes, sed aliquem aut aliquos, hos ubi designauerint, ostendant necesse est quomodo piis antecessoribus succedere pseudopropheta potuerit. Aut enim talis successor populum sibi subditum, omnisque alios illi sedi adhaerentes, nouis hæresibus seduxit, & huius seductio- nis, quæ sine tumultu esse non potuit (nisi in gratiam hæ- reticorum dicamus, totum Christianum orbem, quasi uno momento attonitum, de repente relicto Christo, Antichristo manus dedisse) aliqua apud historicos memoria, aliqua ve- stigia necessariò superesse debent; aut solus in sua dementia manens alios seducere non potuit: & quomodo aut qua men- te fingere hæretici possunt, talis seductoris & pseudoprophetæ tot alias per totum orbem Ecclesiæ communionem tenuisse, eique unitas, adeoque subditas fuisse? Hæc & his ipsa loquitur. Hanc hominis furiosam impietatem lectori patefacere, & sedem Apostolicam Ecclesiæ omnium ma- trem ac matricem, à tam furiosi nebulonis rabida calumnia paucis asserere ac tueri, operæ pretium duxi. Nam & quod sacri

In respons. sacrilegam tyrannidem Papæ affingit, quid aliud quam n. ad Baldus- bulæ de turba vociferantis vox est? Vetus securarum Rhu- num. rica est (ait ipse alibi Caluinus) aut potius virulentia dictus, omnem virtutis splendorem tyrannidis nomine sedari.

27. *Nunc anima mea turbata est: & quid dicam? Pater, salufifica me ex hac hora.*

*Christi pu-
ritas con-
tra Calui-
ni corru-
ptelas de-
fenditur.*

Non diuina hæc tantum Scriptura, sed & Christi Re-
demptoris puritas, à corruptela & blasphemia Calu-
niana vindicanda est. Caluinus quippe siue ex vero theolo-
gia ignorantia, siue ex innata quadam illi impietate, totum
hunc locum perperam admodum exponit, & Christo in-
gna, eiisque puritati ac sapientiae nullo modo conuenientem.
Christo attribuit. Ait enim ad illa verba, *Et quid dicant in
ultimas angustias redactum Christum, neque verba inanis,
quibus exprimat doloris vehementiam, neque consilium secu-
dum hominem. Deinde ad sequentia verba, Pater, salufifica me
ex hac hora, ait, votum Christo inconsideratè fuisse, cui statim
renunciandum erat, ut Patri obediat. Sic ponit aperte in Chri-
sto motus inuoluntarios qui rationem præueniant, passiones
& desideria inconsiderata, quæ postea corrigi debeant. Atque
ista solis peccatoribus conueniunt, qui peccati originalis con-
tum pœnale circumferunt. Ait quidem Caluinus si
superiora illa verba, *Nunc anima mea turbata est, voluntari-
am hanc fuisse turbationem;* sed addit, *quia non coactum
muit, sed timori sponte se subiecerat.* Sic voluntarium voca-
quatenus spontaneum, & quatenus coactio opponit:
quale sane voluntarium etiam brutis conuenit: negat vero
affectus istos in Christo, turbationis & timoris, proprie-
tati voluntarios fuisse & liberos, liberisque ab ipso quando voluit &
quantum voluit, suscepitos, sicuti contra Caluinum veteres
Pates magno consensu docuisse, suprà in hoc Euangeli-
ostendimus. Quare illa superior ratio, vt cunque honesta-
deatur, has eius posteriores assertiones nihil excusat. Im-
pium est in Christo ponere, vel consilij defectum secundum
hominem, vel vota inconsiderata quæ corrigi debeant. Cu-
uinus tamen non hoc tantum in loco ita loquitur, sed & in
ibi. Tractans enim Christi orationem in hotto habitam, id
dixit: *Pater mihi, si possibile est, transeat à me calix iste,* id
mùm dicit, *abruptum hoc fuisse votum, mōxque docens, fide-**

*Ad Iean.
cap. II.
vers. 33.*